

Zneužit jadernou energetiku je v bytostném nezájmu Ruska, uvedla Drábová na konferenci o bezpečnosti ve světě

23.4.2024 - | Starostové a nezávislí

V úvodním panelu vystoupili ministři Jozef Síkela a Martin Dvořák, otázky padaly především na naši soběstačnost a energetickou bezpečnost. „Naše závislost na Rusku před válkou na Ukrajině byla ultimativní - 99 % plynu, 100 % jaderného paliva a více než 60 % ropy k nám proudilo z Ruska,“ připomněl ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela.

„Ted' máme připraveno řešení pro ropu, a jsem přesvědčen, že už od příštího roku začnou dovozy z Ruska klesat. Máme připraveno řešení na jaderné palivo, sehnali jsme na dodávky dva spolehlivé a renomované partnery z demokratických zemí. A pokud jde o plyn, v minulém roce už jsme dokázali, že bez ruského plynu dokážeme fungovat,“ zrekapituloval Síkela práci svého týmu na ministerstvu.

„Konečně jsme se jako Evropa probudili, my - bývalé komunistické země - můžeme říkat: my jsme vám to říkali a vy jste nám nevěřili,“ zareagoval k situaci po vpádu ruských vojsk na Ukrajinu a spoléhání se na levné dodávky z Ruské federace ministr pro evropské záležitosti Martin Dvořák. *„A mám trochu pocit, že nás to ještě znovu čeká s Čínou,“* varoval Dvořák na spoléhání se na levné dodávky z východoasijského státu.

Jak uvedl Síkela s ohledem na téma konference, celý život se řídí krédem, že se nic ve světě neděje náhodou. *„Když ‚náhodou‘ někde pluje čínská bárka, která zapomene vytáhnout kotvu, pluje dva kilometry, ryje mořské dno a ‚náhodou‘ u toho přetrhne nějaký poměrně důležitý kabel, tak tomu, že to bylo náhodou, věří snad jen ten, co žere seno,“* řekl Síkela.

„A že v době extrémní závislosti Evropy na plynu si veškeré plynové zásobníky pronajme Gazprom, zároveň je před zimou zapomene naplnit a v tu dobu se shodou náhod připravuje vojenské cvičení na hranici Běloruska, kdy Rusko ujišťuje, že to je jen vojenské cvičení a nic se dít nebude, to je přesně ten klíčový moment, kdy Ruská federace spoléhala na to, že si Evropa nic nedovolí. Protože se bude bát, že bez ruského plynu nepřežije,“ pokračoval Síkela. *„Takže poučením jsou rezervy, diverzifikace a alternativní cesty. Je to něco jako airbag - přestože nás stojí peníze navíc, kupujeme si ho proto, že doufáme, že ho nikdy nepoužijeme. Evropa alternativy neměla, dnes už je má.“*

První otázka na předsedkyni Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Danu Drábovou se týkala možného ruského útoku na jaderné elektrárny. *„Zneužit jadernou energetiku je v bytostném nezájmu Ruska to udělat z jednoduchého důvodu. Jakákoliv událost na jaderné elektrárně kdekoliv na světě, včetně Ukrajiny, další rozvoj jaderné energetiky zabije. Prostě další havárii nebo jaderný incident si jaderný průmysl kdekoliv na světě nemůže dovolit. A Rusové mají velké zájmy v zemích globálního Jihu na tom, aby se jaderné elektrárny stavěly,“* uklidnila Dana Drábová s tím, že pokud by se přeci jen měl nějaký incident na ukrajinských jaderných elektrárnách stát, nebude to nejspíše úmyslně.

Jedním z dalších témat debaty byl před evropskými volbami stále častěji skloňovaný Green Deal. Moderátor debaty Lukáš Vlček přinesl ve veřejném prostoru prakticky neznámý pohled na Green Deal jako na nástroj nejen environmentální, ale také ekonomický a bezpečnostní. *„Investice do energetiky jsou ohromnou příležitostí. Náš stát v této oblasti v minulosti trestuhodně zaspal a dnes nás technologická zastaralost dohání ve vysokých cenách energií. Realizace environmentálně přínosných projektů v rámci Green Dealu má smysl nejen pro zlepšení životního prostředí, ale jejich*

uskutečnění má také ekonomicky pozitivní dopady. A alespoň částečná energetická soběstačnost v regionech také zvyšuje naši energetickou bezpečnost,” nastínil Vlček.

„Green Deal je postaven na tom, že Evropa musí obnovit velkou část výroby elektřiny, protože velká část elektráren, které tu jsou, třeba i u nás a na západ od nás, byla postavena po druhé světové válce. Nahradit stávající elektrárny musíme tak jako tak,” souhlasil zvláštní zmocněnec pro energetickou bezpečnost Ministerstva zahraničních věcí Václav Bartuška.

Poslední expertní panel se pak věnoval dezinformacím v kontextu ruské války na Ukrajině a jak s nimi účinně bojovat. *„Bez zdrojů to nepůjde, ruský rozpočet na propagandu je ročně ve výši rozpočtu malého státu,”* varoval Jakub Kalenský z Evropského centra excelence pro boj s hybridními hrozbami. *„Z výzkumu, který jsme dělali, nám například vychází, že klíčem k odolné společnosti, která bude schopná rozeznávat propagandu a manipulace, je vzdělávání,”* doplnil Kalenského analytik, právník a aktivista Andrej Poleščuk, který na sociální síti X denně informuje o dění na Ukrajině, s tím, že se jakékoli změny ve vzdělávání projeví až v dlouhodobém horizontu.

Celý záznam debaty je dostupný na Facebooku poslance Lukáše Vlčka nebo v podcastových aplikacích Spotify a Apple Podcasts.

<https://www.starostove-nezavisli.cz/info-a-media/tiskove-zpravy/zneuzit-jadernou-energetiku-je-v-byto-stnem-nezajmu-ruska-avedla-drabova-na-konferenci-o-bezpecnosti-ve-svete>